

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – SECȚIUNEA A
Etapa locală, 16 februarie 2019

Clasa a X-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.**
- **Timp de lucru: 3 ore.**
- **Total: 100 de puncte**

Citește cu atenție următoarele texte pentru a putea răspunde la fiecare dintre cerințele formulate mai jos:

A. „În deceniile următoare tot ce mi s-a întâmplat a avut legătură cu acest cadru, modest și mirific în egală măsură. Cred că faptul că l-am făcut aproape cu mâinile noastre a reprezentat o cotă parte din beatitudinea pe care am trăit-o acolo. Pentru că orice lucru are valoarea prețului pe care l-ai investit în el. Iar felul în care am făcut casa de la Comana îmi amintește felul în care, la sfârșitul adolescenței, îmi făceam singură rochiile, bătând prăvăliile ca să găsească o bucată de stambă, pe care o croiam cu nesfârșite emoții și o coseam ore în șir cu acul, pentru că nu aveam mașină de cusut. (...) Tot așa, faptul că am reușit să transformăm o bățătură într-un mic paradis vegetal și o cocioabă de paiantă, într-un cămin romantic a reprezentat pentru noi o operă de care eram mândri, cu o mândrie care ne proteja într-o oarecare măsură chiar de istorie. Pentru că, oricât ar părea de ciudat, anii aceia dintre cutremur și Revoluție, atât de teribili, au fost pentru noi, foști copii născuți la oraș, un timp de fericită descoperire a nenumărate minuni care se întâmplau de la facerea lumii, mai importante decât ceea ce ni se întâmpla în contingent. Am scris mult despre Comana – ca mediu social, vatră de personaje colorate, în egală măsură tragice și groțesti, tradiționale și marcate de transformarea lumii, stârnind revolta și stârnind mila, dar, în pofida a ceea ce am povestit despre destrămarea lumii țărănești și despre ceea ce am trăit noi, cufundați în acidul dizolvant al epocii, anii petrecuți la Comana, după ce pierduserăm totul, au reprezentat bucuria de a descoperi că tot ceea ce e firesc e miracol. Astfel, vieții noastre de intelectuali și de orașeni dependenți de istorie i s-a mai adăugat un plan. Acolo, nenorocirile, spaimetele, umilințele din viața curentă apăreau aproape derizorii, raportate la felul în care – de mii de ani – o sămânță cât o gămălie de ac pusă în pământ face frunze, și flori, și fructe, și din nou semințe.”

(Ana Blandiana, *Casa din afara istoriei*, în vol. *Casele vieților noastre*)

B. „- E o poveste lungă, începu el. Ca s-o înțelegeți, trebuie să știți că totul a început de la Abdul, puiul de tătar de care vă vorbeam adineaori. (...) Dar mai târziu am aflat de la Lixandru că Aldea se întorsese toamna la București cu un secret învățat de la Abdul. După câte am înțeles eu, secretul era cam așa: că dac-or găsi vreodată o pivniță părăsită, plină cu apă, să caute nu știu ce fel de semne și, dacă găsească semnele toate, să știe că în pivnița aceea e loc vrăjit, că pe-acolo se poate trece pe tărâmul celălalt.

- Ce vorbești, domnule?! exclamă zâmbind Dumitrescu.

- Da, așa pare-se că i-a învățat Abdul. Poate i-o fi învățat și altele, dar mai mult nu mi-a spus Lixandru. Că eu toate astea le-am aflat mai târziu de la Lixandru. Aldea, Lixandru și cu Iozii, băiatul rabinului din Calea Moșilor, au început în anul acela să umble pe maidane și pe la marginile Bucureștiului, să caute pivnițe părăsite. Au găsit mai multe, dar numai două pline cu apă. Și, cum spunea Lixandru, numai la una s-au potrivit semnele pe care le învățase Aldea de la Abdul.

- Ce fel de semne ? întrebă Dumitrescu.

- Asta n-o știu, că nu mi-au spus-o. Poate vreo măsurătoare, pentru că am aflat mai târziu că băieții umblau cu un baston lung și cu o traistă veche după ei. Bastonul l-au găsit rupt în două, dar de traistă nu i-au mai dat de urmă. Poate a luat-o băiatul rabinului cu el. Ce știu, că toate astea le-am aflat la anchetă și au scris și ziarele, ce știu e că Lixandru a sărit cel dintâi în apă, cu capul în jos, și a stat așa, sub apă, câteva minute. Iar când a ieșit, era alb la față și tremura de frig și le-a spus: «Dacă mai rămâneam puțin, nu mai mă vedeți!». Apoi a adăugat: «Dar să știți că e frumos, e ca în basme.» Apoi a sărit și Darvari, tot cu capul în jos, dar a ieșit numaidecât, și-i clănțneau dinții. «Eu mă cobor mâine, că acum e târziu», le-a spus. Apoi au sărit încă doi băieți, Aldea și cu Ionescu. Primul știa să înoate pe sub apă, și a rămas mult. Celălalt, Ionescu, ieșise repede, aproape înghețat. Aldea, care știa bine să înoate, s-a ridicat de mai multe ori deasupra apei și le-a strigat: «N-o mai găsesc! O găsisem adineaori și acum a pierit, s-a ascuns din nou. Era ca o lumină mare de tot...» S-a mai dat o dată la fund, a mai rămas câtva timp, apoi a ieșit, descurajat. «Era ca o peșteră de diamant, le-a spus, și luminată de parcă ardeau o mie de făclii...» «Asta e!» a strigat atunci băiatul rabinului. «O cunosc și eu.» Și, după ce și-a luat rămas bun de la toți și s-a îmbrățișat cu Aldea și cu Lixandru, s-a zvârlit cu capul în jos și n-a mai ieșit. Băieții au așteptat până seara, apoi s-au dus fiecare pe la casele lor, după ce s-au jurat să nu dezvăluie nimănui semnele pe care le știau. (...) Apoi au început cercetările. Dar de la început s-au ivit dificultăți. Căci băieții spuneau toți că apa era mare, peste doi metri, căci nu-i dădeau ușor de fund, iar când a venit poliția, apa abia dacă era de un metru. Au căutat peste tot, zadarnic. Apoi au adus o pompă și au scos toată apa din pivniță, dar tot zadarnic. Mai târziu, când s-a reluat ancheta, s-au făcut săpături în fundul pivniței și au dat de un zid vechi și comisia arheologică a intervenit și au lărgit aria săpăturilor; s-au găsit resturi de fortificație medievală, apoi, și mai în adânc, urme de așezări omenești și mai vechi. Dar de băiatul rabinului, nici urmă.”

(Mircea Eliade, *Pe strada Mântuleasa*)

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare din următoarele cerințe referitoare la cele două texte date:

1. Ilustrează o funcție a limbajului prezentă în textele de mai sus, făcând referire la două secvențe semnificative. **6 puncte**
2. Precizează câte un motiv literar existent în fiecare dintre textele citate. **6 puncte**
3. Comentează, în 50-100 de cuvinte titlul textului A. **6 puncte**
4. Prezintă, comparativ, tipurile de perspectivă narativă din cele două texte. **6 puncte**
5. Comentează, în 50-100 de cuvinte, sensul secvenței: „Acolo, nenorocirile, spaimele, umilințele din viața curentă apăreau aproape derizorii, raportate la felul în care – de mii de ani

– o sămânță cât o gămălie de ac pusă în pământ face frunze, și flori, și fructe, și din nou semințe.”

6 puncte

Notă! Niciun răspuns de la subiectul I nu va depăși 100 de cuvinte.

Subiectul al II-lea (35 de puncte)

Redactează o pagină de jurnal, de 150-300 de cuvinte, în care să prezinți impresiile lui Iozî la vederea tărâmului celălalt.

Notă! Vei primi **25 de puncte** pentru **conținutul** compunerii și **10 puncte** pentru **redactare**. Punctajul pentru **redactare** se acordă doar în cazul în care compunerea are **minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus**.

Subiectul al III-lea (35 de puncte)

Scrie un eseu liber de 600-900 de cuvinte despre *evadarea din cotidian*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiențele tale culturale (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie etc.).

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*. Pentru **conținut** vei primi 25 de puncte. Pentru **redactare** vei primi 10 puncte (organizarea ideilor în scris – 2 puncte; abilități de analiză și argumentare – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 1 punct; respectarea precizărilor privind numărul maxim de cuvinte – 1 punct.) **Textul care nu are cel puțin 600 de cuvinte nu va primi punctaj pentru redactare.**